

УДК 37.015.31:378

Ігор Кіндрат

*магістрант спеціальності
«Готельно-ресторанна справа»*

Світлана Криштанович

*д-р пед. наук, доцент,
професор кафедри педагогіки та психології,
Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ЕТАП УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗМІН

Українська освіта щороку дедалі більше наближається до європейських стандартів, зразкової моделі освіти вищої школи, де передовими є інтерактивні технології, сучасні методи та підходи до організації освітнього процесу. Актуальності набуває впровадження компетентісного підходу в систему освіти вищої школи як основи гармонізації і комплексного застосування знань, умінь та навичок для навчання, виховання майбутніх фахівців певного виду професійної діяльності, симбіозу виконавчого стилю вирішення проблеми та творчого, абстрактного, критичного мислення.

Мета – розкрити поняття компетентісного підходу, що є основою сучасної освіти та гармонійного становлення майбутнього фахівця певної галузі як особистості.

Компетенція та компетентність не є тотожними поняттями. Слід розуміти, що під словом компетенція спектр всебічного розвитку особистості завершується на рівні можливостей посадових обов'язків, котрі виконує чи не виконує працівник. Компетентність, відповідно, це творчий процес реалізації отриманих знань, умінь та навичок, а саме якість особистості, її певне надбання, що ґрунтується на знаннях, досвіді, моральних засадах і проявляється в критичний момент завдяки умінню знаходити зв'язок між ситуацією та знаннями, у прийнятті адекватних рішень нагальної проблеми.

На сьогодні є проблема в галузях промисловості щодо нестачі кваліфікованих фахівців, які здатні швидко адаптуватися до змін та вдосконалювати свої знання, що і стало передумовою до впровадження компетентнісного підходу в освітній процес вищої школи, адже навчання – це основа професійного становлення особистості. За визначенням А. Бермуса, компетентнісний підхід пов'язаний з ідеєю цілеспрямованості та цілезаданості процесу навчання, за яким компетенції задають вищий, загальний рівень умінь та навичок, а зміст освіти визначають за чотирикомпонентною моделлю (знання, уміння, досвід творчої діяльності та досвід ціннісного ставлення) [1]. Науковець Д. Астаф'єв вважає, що компетентнісний підхід – це метод моделювання результатів навчання і встановлення їх як норм якості вищої освіти [2]. Загалом, зважаючи на думку науковців, можна стверджувати, що компетентнісний підхід є організований освітній процес, спрямований на удосконалення компетенції та компетентностей, які мають набувати здобувачі вищої освіти.

У доповіді «Освіта: прихований скарб» Міжнародної комісії з освіти для XXI ст. Ж. Делор називає чотири базові принципи сучасної освіти: «вчитися жити; вчитися пізнавати, тобто оволодіти інструментарієм, необхідним для розуміння світу; вчитися працювати, працювати так, щоб проводити потрібні зміни в середовищі свого існування; вчитися співіснувати, тобто співпрацювати з іншими, залучатися до всіх різновидів людської діяльності» [3]. Ці принципи можна тлумачити як основні глобальні компетентності. Слід зазначити, що важливо є набувати компетентності, які дають змогу вирішувати різні проблемні ситуації, більшість з яких неможливо передбачити.

Очевидно, що суть компетентнісного підходу полягає в тому, щоб інтегрувати накопичений досвід освітньої та професійної діяльності в життя, для пізнання, адаптації до новітніх методів вирішення назрілих проблем. Глобалізація опорних знань, професійна пластичність та гнучкість, розлам шаблонності мислення – це комплекс якостей як професійних, так і особистісних, що необхідні фахівцям будь-якої сфери діяльності.

Висновки. Компетентнісний підхід у освітньому процесі – це невід'ємний засіб формування людини, професіонала своєї справи, що може в складних умовах вирішувати найскладніші операції та завдання, які можуть виходити за межі його вузької компетенції. Зокрема,

це інтеграція особистісних якостей та міжособистісних зв'язків, інтелекту, досвіду людини, що переважно розглядатиме перешкоди як стимул для подальшого розвитку.

Ключові слова: компетентнісний підхід, вища освіта, компетенція, компетентність, здобувач вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Бермус А. Г. Проблемы и перспективы реализации компетентностного подхода в образовании. – URL: <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-12.htm>.
2. Астафьев Д. А. Компетентностный подход в современной философии образования / Д. А. Астафьев // Молодой ученый. – 2010. – Т. 2, № 8(19). – С. 145–147.
3. Красільнікова О. Компетентнісний підхід як основа філософії освіти / О. Красільнікова // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2018. – № 1. – С. 147–156.